

Flere vilde blomster på din vej Hvordan?

**FURESØ
KOMMUNE**

Natur & Landbrug

www.natlan.dk

Vi skal passe på de almindelige vilde planter

De vilde planter i Danmark omfatter både sjældne, truede arter og almindelige arter. Desværre er også mange almindelige arter på retur som almindelige. Det kan vi forhåbentlig være med til at forhindre.

Mange almindelige arter er foderplanter for insekter, og blomsterne er en vigtig kilde til nektar og pollen. Andre har frugter, som giver føde til fugle og pattedyr. Almindelige plantearter er dem vi burde se hver dag i vores område.

Der har i de seneste år været fokus på nedgangen i insekter også i Danmark. Den nedgang skyldes bl.a. en lavere mangfoldighed af blomstrende planter, både i byen og på landet. Parker, haver, fælles grønne arealer, grøftekanter og marker med deres vilde blomster – ”ukrudt” – er vigtige levesteder for både planter og insekter.

Dansk Botanisk Forening har udgivet pjecen ‘Vilde Planter på din Vej’, som indeholder tegninger af de 102 mest almindelige planter i Danmark.

Dem kan vi lære at kende og passe på.

Pjecen findes på www.botaniskforening.dk

Følfod (tv) og Mælkebøtte (th) er gode insektplanter om foråret. Mælkebøtte og mange andre urter har bladene tæt ved jordoverfladen. De har derfor fordel af tidlig slåning.

Mange initiativer er i gang

Der er lige nu forskellige initiativer i gang for at modgå nedgangen i blomster:

Blomstervenlig vedligeholdelse af grøftekanter

Mange kommuner er gået i gang med at skabe mere artsrige og blomstrende grøftekanter. Furesø Kommune har arbejdet med det i mange år med hjælp fra Anna Bodil Hald fra Natlan.

Sådan skal man gøre: Næringsrige vejkanter og skrænter skal slås tidligt, i april/maj, for at hæmme høje græsser med tidlig vækst. Dermed gives plads til flere blomstrende urter. Næringsfattige vejkanter kan til gengæld stå over et til flere år, når der er lysåbent og plads til flere forskellige arter. Læs mere på <http://www.natlan.dk/K1.pdf>

Ekstensivering af pleje af parker og grønne arealer

Mange plæner har imellem græsset en del vilde blomsterplanter, som bare skal have lov at blomstre. For at give dem mulighed for at etablere sig og blomstre slås græsplæner mindre hyppigt. Det kan man se på mange af Furesø Kommunes arealer, men flere og flere grundejerforeninger og boligselskaber omlægges også deres kortklippede græsplæner, til mere ekstensivt slåede grønne arealer.

Vilde haver

Haven kan på mange måder gøres mere vild og blomstrende. Furesø Kommune har igangsat et initiativ med vilde have ambassadører, som skal inspirere andre haveejere, til at gøre deres have lidt mere vild. Læs mere på <http://vild.furesoe.dk>

Vær opmærksom på de frø du sår ud. Oprindelsesland for disse frø er desværre ofte ukendt, så det er bedst at holde frøene inden for

havegærdet, fordi de kan forurene den danske flora genetisk. Et alternativ er lokalt indsamlede frø. <http://www.natlan.dk/K2.pdf>

Såning af blomsterkanter ved dyrkede marker

Landbruget kan få tilskud til udsåning af såkaldt blomsterbrak. Ca. 125 vilde plantearter forekommende dog naturligt i kornmarken inkl. Kornblomst, Korn-Valmue, Ager-Kål, Ager-Sennep, Vej-Pileurt, Alm. Stedmoderblomst, Rød-Tvetand, Vellugtende Kamille.

De vilde plantearter er der måske stadig, og vil være en naturlig første prioritet, inden der udsås. De naturlige 'ukrudts' arter kan få bedre vilkår, hvis der sås en stribe med korn i halv udsæds mængde, hvor der ikke gødskes, sprøjtes eller strigles. Markens vilde planter er et naturligt grundlag for vilde insekter, inkl. nytteinsekter og agerhøne kyllinger.

Blåhat (tv) og Alm. Røllike (th) kan vokse i mellemhøj vegetation. Begge begunstiges af tidlig slåning, og de er fourageringsplanter for juni og juli måneds sommerfugle og insekter.

Alm. Kællingetand (tv) og Rundbælg (th) klarer ikke højt græs. Her er forårssklipning en forudsætning, hvor græsset ellers vil blive højt. Begge arter er foderplanter for larver af blåfugle. Alm Kællingetand desuden for Køllesværmer.

Hvad kan vi alle gøre for at få flere vilde blomster?

Her en liste med mulige indsatser:

1. Indberette arter i grøftekanter og grønne arealer og dermed øge vores fælles viden om floraen. Det kan foregå på App'en Arter.dk. Denne viden kan give mere fokus fra myndighederne.
2. Finde grønne områder med særligt alsidig forekomst af vilde planter og kontakt gerne kommunen eller andre relevante vedr. vedligeholdelse og evt. forbedret pleje. Ofte har kommunen gang i den rette pleje, der har medført den gode biodiversitet, men spørg endelig hvis du tænker, det kan blive bedre.
3. Arbejde naturmålrettet for de almindelige arter på arealer, hvor man selv bestemmer. F.eks. egne og grundejerforeningers haver o.a. grønne fællesarealer.

Benved (tv) og Hvidtjørn (th) er smukke og er fantastiske nektar- og pollen planter. Desuden er deres frugter eftertragtet fugleføde.

Den tidlige slåning gør en stor forskel

På billederne kan man se en vejkant uden slåningspleje i september 2008 (billede til venstre). Efter at have slået denne vejkant tidligt igennem flere år, kunne man i juli 2019 (th) se blomstrende Merian og Mørk Kongelys.

Merian.

Her gives eksempler på almindelige arter, som af hensyn til insekter, fugleliv og skønhed kan tilgodeses med den rigtige drift af vejkanter og grønne områder.

Af de nævnte vedplanter har de tidligt blomstrende arter stor betydning for vilde bier om foråret samt andre nektar-og pollensøgende insekter. Frugter af arter som eg og hassel er meget vigtige for mus.

<i>Urteagtige almindelige planter</i>	<i>Almindelige buske og mindre træer (1-11) og større træer (12-15)</i>
1. Følfod	1. Hunde-Rose
2. Rød Tvetand	2. Hassel
3. Mælkebøtte	3. Slåen
4. Håret Høgeurt	4. Tørst
5. Alm. Knopurt	5. Mirabel
6. Kællingetand	6. Benved
7. Rundbælg	7. Pil (Grå- og Selje-)
8. Hvid Okseøje	8. Alm. Hyld
9. Merian	9. Alm Hæg
10. Blåhat	10. Hvidtjørn
11. Alm. Røllike	11. Naur
12. Rødkløver	12. Fuglekirsebær
13. Prikbladet Perikon	13. Stilk-Eg
14. Liden klokke	14. Elm
15. Høst Borst	15. Småbladet Lind

Blomster plukket i september fra Furesø kommunes tidligt slåede grøftekanter

Center for By og Miljø
Stiager 2
3500 Værløse

I samarbejde med Natur & Landbrug.
Blomsterfotos lånt af Aase Gøthgen

Udgivet: 2021
Udgivet: 2021